

ที่ มท 0804.3/

1325

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนราชสีมา กทม. 10300

15 กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง หารือคุณสมบัติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดชัยภูมิ ที่ มท 0824.4/16909 ลงวันที่ 28 กันยายน 2547

ตามที่หารือเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีนายสวรรค์ เดชศิริรัตน์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง ต้องหาคดีอาญาฐานมีอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต และพกพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยมีเหตุอันควรและไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งศาลจังหวัดภูเขียวมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2546 ให้ลงโทษจำคุก 13 เดือน 15 วัน และปรับ 12,000 บาท โทษจำคุกให้รอลงอาญาไว้เป็นเวลา 2 ปี ซึ่งจังหวัดเห็นว่า

1. ประเด็นนายสวรรค์ เดชศิริรัตน์ จะถือว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทองตามความนัยมาตรา 47 ทวิ (2) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ประกอบมาตรา 9 (9) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ฯ หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า ตามมาตรา 9 (9) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ฯ ที่กำหนดว่า เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยพ้นโทษมาแล้วไม่ถึงสามปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ นั้น มีความหมายว่าผู้นั้นจะต้องถูกจำคุกจริงตามคำพิพากษาถึงที่สุด เทียบเคียงคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 36/2542 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2542 แล้ว เห็นว่า การที่ศาลจังหวัดภูเขียวมีคำพิพากษาให้จำคุกนายสวรรค์ เดชศิริรัตน์ แต่โทษจำคุกให้รอลงโทษไว้เป็นเวลา 2 ปี จึงถือไม่ได้ว่านายสวรรค์ เดชศิริรัตน์ ขาดคุณสมบัติของการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง

2. ประเด็นนายสวรรค์ เดชศิริรัตน์ จะถือว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง ตามความนัยมาตรา 47 ทวิ (2) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียทางศีลธรรมตามความนัยมาตรา 9 (10) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 นั้น เห็นว่า การที่จะพิจารณาว่าผู้ใดเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรมหรือไม่ เป็นอำนาจของนายอำเภอที่จะต้องทำการสอบสวน

และวินิจฉัย โดยนำข้อเท็จจริงทางค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีของสังคมและชุมชนในขณะนั้นมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย ดังนั้น การที่นายอำเภอเกษตรสมบูรณ์เห็นว่า นายสุวรรณค์ เดชศิริรัตน์ ชาติคุณสมบัติ ตามความนัยมาตรา 9 (10) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ดังกล่าว โดยยังมีได้ ทำการสอบสวนและวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 47 ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ดังกล่าวเสียก่อน จึงถือว่าการกระทำของนายอำเภอเกษตรสมบูรณ์เป็นการไม่ถูกต้อง

3. ประเด็นนายสุวรรณค์ เดชศิริรัตน์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง หากเป็นผู้ชาติคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทองตามมาตรา 47 ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 นับตั้งแต่เมื่อใด นั้น เห็นว่า ความนัยมาตรา 47 ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กำหนดว่า เมื่อมีกรณีสงสัยว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ชาติคุณสมบัติหรือไม่ ก็ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว และคำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด ดังนั้น การสิ้นสุดสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีผลนับตั้งแต่วันที่นายอำเภอได้มีคำวินิจฉัยเป็นต้นไป

4. ประเด็นนายอำเภอเกษตรสมบูรณ์จะต้องออกคำสั่งให้นายสุวรรณค์ เดชศิริรัตน์ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง และต้องแจ้งสิทธิในการโต้แย้งคำวินิจฉัยให้แก่ผู้ต้องคำวินิจฉัยทราบ ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อนายอำเภอเกษตรสมบูรณ์ได้ทำการสอบสวนและวินิจฉัยแล้วว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดเป็นผู้ชาติคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามแล้ว นายอำเภอเกษตรสมบูรณ์ต้องออกเป็นคำสั่ง และต้องแจ้งสิทธิในการโต้แย้งคำวินิจฉัยตามความนัยมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ให้ผู้ต้องคำวินิจฉัยได้รับทราบคำวินิจฉัยด้วย จึงหาหรือว่า ความเห็นของจังหวัดดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า

1. ประเด็นที่หนึ่ง ความเห็นของจังหวัดถูกต้องแล้ว
2. ประเด็นที่สอง ความเห็นของจังหวัดถูกต้องแล้ว
3. เนื่องจากนายสุวรรณค์ เดชศิริรัตน์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง ไม่ถือว่าเป็นผู้ชาติคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กรณีจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตอบในประเด็นหาหรือที่สามและที่สี่อีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินการเกี่ยวกับการวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงของนายอำเภอในกรณีดังกล่าวข้างต้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนเพิ่มเติมว่า หากมีกรณีสงสัยว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดต้องตกเป็นผู้ชาติคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 หรือไม่ กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอที่จะต้องทำการสอบสวนและวินิจฉัยเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดโดยเร็ว ซึ่งหากนายอำเภอได้ทำการสอบสวนและ

วินิจฉัยแล้วว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ก็จะมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วันที่มูลเหตุแห่งพฤติกรรมนั้นได้เกิดขึ้นแต่หากมูลเหตุแห่งพฤติกรรมนั้นได้เกิดขึ้นก่อนที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นก็ต้องพ้นจากตำแหน่งนับตั้งแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง โดยที่นายอำเภอไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอีก ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ 262/2547 ลงวันที่ - เมษายน 2547 เรื่อง การดำเนินกิจการของคณะเทศมนตรีภายหลังสมาชิกสภาเทศบาลลาออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี และการมีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนให้ทราบแล้วตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804/ว 1435 ลงวันที่ 27 เมษายน 2547 และเนื่องจากมาตรา 47 ตรี วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 บัญญัติให้คำวินิจฉัยของนายอำเภอเป็นที่สุด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นจึงไม่อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายอำเภอต่อไปได้ ดังนั้น ในการส่งคำวินิจฉัยดังกล่าว นายอำเภอจะต้องแจ้งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นทราบด้วยว่า หากประสงค์จะได้แย้งคำวินิจฉัยก็สามารถฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยได้ โดยให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองที่มีเขตอำนาจภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำวินิจฉัย ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา 49 และมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย ฟักอังกูร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035